دانشگاه علوم پزشکی گلستان

دانشکده پزشکی

سیستم پایش و ارزشیابی دوره پزشکی عمومی

دانشکده پزشکی

دانشگاه علوم پزشکی گلستان

مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۶ شورای آموزشی دانشکده

مهر ۱۴۰۴

اعضای کمیته بازنگری شیوه نامه ارزشیابی نظام مند دوره پزشکی عمومی:

دکتر تقی امیریانی	رئیس دانشکده پزشکی
دکتر نسیم موحدی	معاون آموزشی پزشکی عمومی دانشکده
دکتر ناهید جعفری بیدهندی	مسئول دفتر توسعه آموزش دانشکده
دکتر فاطمه لیوانی	مسئول واحد ارزشیابی EDO دانشکده
دکتر یاسر باقری	مسئول آموزش دانشکده
آمنه سادات شیخ الاسلامی	کارشناس ارزیابی دانشجو و برنامه EDO دانشکده
مهندس مریم اژدردر	کارشناس دفتر توسعه دانشکده
نمایندگان دانشجویان	

فهرست مطالب

مقدمه ۴
ماده ۱: کلیات و تعاریف ۴
ماده ۲: اهداف ۵
ماده ۳: ارکان و ساختار ۵
ماده ۳-۱: کمیته خودارزیابی برنامه دوره ی آموزشی پزشکی عمومی ۵
ماده ۳-۲: واحد ارزیابی برنامه ۶
ماده ۳-۳: کمیته برنامه ریزی درسی دانشکده پزشکی ۷
ماده ۴: برنامه ارزشیابی نظام مند دوره پزشکی عمومی ۷
ماده ۴-۱: رویکرد تکوینی یا سازنده به ارزشیابی دوره پزشکی عمومی ۷
ماده ۴-۲: رویکرد تراکمی به ارزشیابی دوره پزشکی عمومی ۸
ماده ۵: منابع جمع آوری اطلاعات ارزشیابی ۸
ماده ۶: روشها و ابزار گردآوری اطلاعات ارزشیابی ۸
ماده ۷: استفاده و انتشار نتایج ارزشیابی دوره ۹
سایر موارد ۹

مقدمه

سازمان‌های آموزشی جهت تحقق اهداف به ارزشیابی برنامه‌های خود نیاز دارند تا معلوم شود که اقدامات و عملیات انجام شده تا چه حد با ملاک ها و موازین پیش بینی شده تطابق دارند. ارزشیابی آموزشی روشی برای مقایسه وضع موجود با وضع مطلوب، ابزاری مؤثر و مفید برای کارایی نظام آموزشی است. اساتید باید به عنوان مدیران کلاس‌های درس برای تصمیم‌گیری‌های آموزشی و درسی در کلاس از ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در جریان بهبود فعالیت های یادگیری فراگیران بهره ببرند.

ارزشیابی دوره به عنوان یکی از شیوه های اساسی برای بهبود کیفیت آموزش، ارائه نیمرخی از کیفیت آموزش و ارائه پیشنهاداتی برای اصلاح فرآیندهای آموزشی در تمام مؤسسات آموزش عالی و دانشگاه های اروپا و آمریکا و برخی دانشگاه های آسیا به صورت سیستم پایش مستمر دروس، استقرار یافته است. نتایج این ارزشیابی ها علاوه بر انعکاس به مسئولین دروس و دپارتمان های ذیربط، برای ارتقاء و استخدام استادان و حتی تخصیص اعتبارات مالی و اعتباربخشی دپارتمان ها و برنامه های آموزشی مورد توجه قرار می‌گیرد. بر همین اساس، برنامه ارزشیابی نظام مند دوره پزشکی عمومی دانشکده پزشکی در دانشگاه علوم پزشکی گلستان تدوین و جهت اجرا و پایش به واحدهای مربوطه ابلاغ شده است و مورد بازنگری قرار می گیرد .

ماده ۱: کلیات و تعاریف

دوره پزشکی عمومی: یک دوره هفت ساله و متشکل از چهار دوره علوم پایه، مقدمات بالینی، کارآموزی و کارورزی می باشد که طی آن دانشجویان این رشته ۲۹۷ تا ۳۰۳ واحد درسی را می گذرانند و با مدرک پزشکی عمومی فارغ التحصیل می شوند.

ارزشیابی: فرآیند نظام مند برای جمع آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات گفته می شود. در این فرآیند مشخص می شود که آیا هدف های مورد نظر تحقق یافته اند یا درحال تحقق یافتن هستند و به چه میزانی.

ارزشیابی آموزشی: فرآیندی است که به تفسیر نتایج دوره بر اساس اطلاعات گردآوری شده می‌پردازد و مشخص می‌نماید که دوره آموزشی برگزار شده تا چه حد موفقیت آمیز و در راستای اهداف سازمان بوده است.

اعتباربخشی آموزشی: فرآیندی است که در جریان آن یک سازمان مشخص با استفاده از نظر مجموعه ای از خبرگان یک حوزه تخصصی، بر اساس استانداردهای مدون و از پیش تعیین شده، نسبت به انجام ارزشیابی های

ادواری منظم واحدهای آموزشی در حوزه مورد نظر اقدام نموده و در مورد اعطای صلاحیت آموزشی به آن ها تصمیم گیری می نماید.

ماده ۲: اهداف

۱- شناسایی نقاط قوت و ضعف و فرصت ها و چالش‌های آموزش پزشکی عمومی
۲- شناسایی عوامل کلیدی در کیفیت آموزش و به کاربردن این عوامل در جهت ارتقای هرچه بهتر کیفیت آموزش با رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت آموزش پزشکی عمومی
۳- فراهم کردن بستر مناسب جهت ارتقای بهره وری آموزش های ارائه شده
٤- اشاعه فرهنگ نظارت و ارزیابی و تضمین کیفیت در آموزش
٥- اندازه گیری نتایج فعالیت های یاددهی-یادگیری فراگیران با استفاده از نظرات آنها درباره درس
٦- تعیین میزان تحقق اهداف آموزشی در برنامه‌ریزی‌های درسی و آموزشی
۷- تعیین کیفیت برنامه های آموزشی (شناسنامه درس، اهداف درس، محتوا، منابع، روش تدریس، چگونگی آزمون، چگونگی ایجاد انگیزه در یادگیرندگان و ...)
۸- ارائه بازخورد مناسب به اساتید بر اساس نتایج به دست آمده به منظور بهبود مستمر کیفیت آموزشی
۹- پایش، ارزیابی درونی و اعتباربخشی دوره پزشکی عمومی در دانشکده
۱۰- انطباق برنامه های درسی با کوریکولوم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ماده ۳: ارکان و ساختار

ماده ۳-۱: کمیته خودارزیابی برنامه دوره ی آموزشی پزشکی عمومی

اعضای اصلی کمیته خودارزیابی برنامه آموزش دوره پزشکی عمومی عبارتند از:

- رئیس دانشکده
- معاون پزشکی عمومی دانشکده
- معاون دستیاری و تخصصی دانشکده
- معاون تحصیلات تکمیلی و پژوهشی دانشکده
- مسئول واحد EDO دانشکده

- مسئول واحد EDO مراکز آموزشی درمانی
- دبیر کمیته اعتباربخشی دوره پزشکی عمومی
- مسئول آموزش دانشکده
- مدیران گروه‌های علوم پایه و بالینی دانشکده
- نمایندگان فراگیران دانشکده
- نمایندگان دانش آموختگان دانشکده

وظایف کمیته:

۱. تعیین مسئولین حوزه های مورد ارزیابی
۲. ارائه گزارش فعالیت‌های انجام گرفته درخصوص اعتباربخشی دوره پزشکی عمومی دانشکده
۳. تشکیل جلسات مستمر، احصا و تعیین نقاط ضعف و قوت، فرصت‌ها و تهدیدات دوره پزشکی عمومی دانشکده
٤. تعامل با کمیته اعتباربخشی دانشکده، مسئولین و اعضای کارگروه بسته‌های طرح تحول دانشگاه در راستای اعتباربخشی
٥. تعامل و همکاری با ارزیابان بیرونی و کارشناسان وزارت
٦. طراحی برنامه ارزشیابی نظام مند دوره ی پزشکی عمومی
۷. پایش و نظارت بر اجرای پایش و ارزشیابی دوره‌ی پزشکی عمومی
۸. تصویب و ارائه گزارش های ارزشیابی دوره به مراجع ذیصلاح و ذی نفعان
۹. پیشنهاد راهکار برای رفع مشکلات و چالش های اجرای برنامه

ماده ۳-۲: واحد ارزیابی برنامه

واحد ارزیابی برنامه، یکی از زیرمجموعه‌های واحد ارزشیابی دفتر توسعه آموزش دانشکده می‌باشد که وظایف زیر را برعهده دارد:

- همکاری در طراحی نظام جامع ارزشیابی برنامه های آموزشی دانشگاه
- ارائه مشاوره در زمینه ارزشیابی برنامه های آموزشی، چگونگی اجرا و نظارت بر اجرای آن
- همکاری و مشاوره در اجرای اعتباربخشی (برنامه ای، موسسه ای و بیمارستانی)
- طراحی ابزارهای ارزشیابی دوره و بررسی پایایی و روایی آن

ماده ۳-۳: کمیته برنامه ریزی درسی دانشکده پزشکی

کمیته برنامه‌ریزی درسی دانشکده وظایف زیر را در قبال ارزشیابی برنامه دوره پزشکی عمومی دانشکده بر عهده دارد:

۱. تدوین نظام پایش اجرای برنامه به منظور میزان انطباق برنامه اجرا شده با برنامه تدوین شده
۲. اجرای ارزشیابی تکوینی برنامه دوره پزشکی عمومی بر اساس نظام پایش
۳. پیشنهاد اصلاحات و تصمیم‌گیری لازم در خصوص مشکلات اجرای برنامه دوره پزشکی عمومی
٤. گزارش نتایج پایش به مراجع ذیربط و ذی‌صلاح
٥. پیگیری مشکلاتی که نیاز به تصمیم‌گیری در سطح وزارتی دارد.

ماده ۴: سیستم پایش و ارزشیابی دوره پزشکی عمومی

۱- برنامه ارزشیابی دوره پزشکی عمومی دانشکده پزشکی با عنایت به مهمترین نقاط قوت، نقاط ضعف، چالش ها و فرصت‌هایی که عمدتا دانشکده با آن روبروست و با توجه به برنامه آموزشی دوره پزشکی عمومی با دو رویکرد ارزیابی تکوینی (در طول دوره) و ارزیابی تراکمی (هر ۵ سال یکبار) انجام می‌شود.

ماده ۴-۱: رویکرد تکوینی یا سازنده به ارزشیابی دوره پزشکی عمومی

۱- هدف از ارزشیابی تکوینی، اصلاح برنامه های در حال اجرا از طریق بررسی میزان مطابقت برنامه اجرا شده (Implemented) با برنامه تدوین شده (Planned) و منطبق با اسناد بالادستی می‌باشد. ارزشیابی تکوینی در دو سطح دانشگاهی و وزارتی انجام می‌شود.
۲- در سطح دانشگاهی، نظام پایش برنامه‌های درحال اجرا در دانشکده تشکیل شده و شاخص‌هایی به منظور پایش اجرای برنامه تدوین و اجرا می‌شود. با توجه به نتایج حاصل از پایش اجرای برنامه، تصمیم‌گیری‌های اصلاحی لازم در سطح دانشکده انجام می‌گیرد.
۳- در صورت فراگیر بودن مشکلات و ضرورت انجام تغییر در سطح ملی، گزارش نتایج پایش به دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی ارسال می‌شود تا اقدامات و اصلاحات مورد نیاز برای اطمینان از اجرای برنامه در سطح وزارتی اتخاذ گردد.

تبصره: مسئولیت ارزشیابی دوره پزشکی عمومی با رویکرد تکوینی بر عهده کمیته برنامه‌ریزی درسی دانشکده و با همکاری واحد ارزیابی برنامه و کمیته خودارزیابی پزشکی عمومی می‌باشد.

ماده ۴-۲: رویکرد تراکمی به ارزشیابی دوره پزشکی عمومی

۱- رویکرد تراکمی هر ۵ سال یکبار و با هدف تعیین میزان رعایت استانداردهای دوره پزشکی عمومی انجام می‌شود.

تبصره: بر حسب نیاز و با توجه به نتایج اعتباربخشی ملی، ارزشیابی دوره با رویکرد تراکمی ممکن است در کمتر از ۵ سال انجام شود.

۲- مدل مورد استفاده در این رویکرد، مدل اعتباربخشی برنامه دوره پزشکی عمومی می‌باشد.

۳- معیارهای ارزشیابی همان استانداردهای دوره پزشکی عمومی می‌باشد که به صورت کشوری تدوین و به دانشکده ها ابلاغ می‌گردد.

تبصره: ارزشیابی دوره پزشکی عمومی با رویکرد تراکمی، با همکاری مشترک کمیته خودارزیابی دوره پزشکی عمومی و واحد ارزیابی برنامه در دفتر توسعه آموزش دانشکده انجام می شود.

ماده ۵: منابع جمع آوری اطلاعات ارزشیابی

۱- ضمن تاکید بر مشارکت تمامی ذینفعان در ارزشیابی دوره، منابع اصلی عبارتند از: فراگیران، دانش‌آموختگان، اعضای هیات علمی، مسئولان برنامه در سطح دانشگاه، معاونتهای بهداشت و درمان، روسای مراکز آموزشی درمانی، روسای بیمارستانهای غیرآموزشی، مدیران گروه‌ها، کارشناسان آموزش

ماده ۶: روشها و ابزار گردآوری اطلاعات ارزشیابی

ابزارهای مورد استفاده برای ارزشیابی برنامه دوره پزشکی عمومی شامل موارد زیر می‌باشد:

۱- پرسشنامه ارزشیابی کیفیت آموزش مدرسان (طبق شیوه نامه‌های ارزشیابی کیفیت تدریس اساتید)

۲- مستندات و مدارک مربوط به طرح دوره و طرح درس اساتید

۳- مستندات و مدارک نتایج تحلیل کیفی آزمون‌های دوره

٤- پرسشنامه میزان رضایت‌مندی دانش‌آموختگان از دوره

٥- مستندات و مدارک نتایج عملکرد دانشجویان در آزمون‌های پایان دوره (آزمون‌های جامع)

٦- مستندات و مدارک تشکیل منظم کلاس‌ها، حضور و غیاب دانشجویان در کلاس درس، آزمایشگاه و بالین

۷- مستندات و مدارک نتایج پایش عملکرد فراگیران در مراحل چهارگانه آموزش پزشکی عمومی
۸- مستندات و مدارک ارزیابی درونی برنامه طبق استانداردهای اعتباربخشی دوره پزشکی عمومی
۹- مستندات و مدارک ارزیابی بیرونی برنامه طبق استانداردهای اعتباربخشی دوره پزشکی عمومی

تبصره: جهت داشتن نتایج معتبر و قابل اعتماد استفاده از ابزارهای معتبر و پایا الزامی می باشد.

ماده ۷: استفاده و انتشار نتایج ارزشیابی دوره

۱- گزارش ارزشیابی تکوینی، به صورت مستمر و کتبی تهیه می‌شود و شامل روش کار، منابع ارزشیابی، نتایج ارزشیابی، بحث و پیشنهادات می‌باشد.
۲- گزارش ارزشیابی تکوینی در پایان هر سال تحصیلی تهیه و ارائه می‌شود.
۳- گزارش ارزشیابی تکوینی بایست در کمیته برنامه ریزی درسی دانشکده مورد تایید و تصویب قرار گیرد.
٤- گزارش ارزشیابی تراکمی، که بر اساس استانداردهای ملی دوره پزشکی عمومی می باشد، توسط کمیته خودارزیابی دوره پزشکی عمومی تهیه و تصویب می شود.
٥- گزارش ارزشیابی به صورت مکتوب به مراکز ذیصلاح (مانند مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه، معاونت آموزشی دانشگاه، وزارت خانه) و به مخاطبان اصلی ارسال می گردد.
٦- خلاصه گزارش ارزشیابی دوره در وب سایت دانشکده در دسترس قرار می گیرد.
۷- کمیته خودارزیابی دانشکده مسئولیت پیگیری اعمال تغییرات برای اصلاح برنامه را برعهده دارد.
۸- در گزارش ارزشیابی اسامی افراد به هیچ وجه نباید ذکر گردد.

سایر موارد

۱. بازنگری سیستم پایش و ارزشیابی دوره پزشکی عمومی هر دو سال یکبار خواهد بود.
۲. در صورت تغییر آیین‌نامه‌های دانشگاهی یا کشوری، بازنگری این برنامه زودتر از موعد انجام می‌شود.

این شیوه نامه در جلسه مورخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۶ شورای آموزش دانشکده تصویب شد و از تاریخ تصویب لازم الاجرا می باشد.